

Uitnodiging Congres

isaac-nf

**9 OKTOBER 2018 TE LANDGOED ZONHEUVEL,
DOORN**

“IEDEREEN COMMUNICEERT!”

HET PROGRAMMA

(WJZIGINGEN VOORBEHOUDEN)

9.00 – 10.00 Inschrijven, koffie/thee en informatiemarkt

**10.00 – 10.10 Welkomstwoord Stijn Deckers (Voorzitter
ISAAC-NF), Grote zaal**

10.10 – 10.30 u Opening congres door Valerie Schoonen en Nathalie Verstegen

10.30 – 11.30 u Plenaire lezingen door onze Gold Members:

1. Assistive Ware:

Maar hoe zit het dan met het randvocabulaire?

Barbara van 't Westende en Willemijn Wetzels

Binnen het OC-traject krijgen we allemaal te maken met het personaliseren van het vocabulaire. Tijdens deze plenaire sessie wordt op een interactieve manier kennis gemaakt met het samenstellen van randvocabulaire. Wat gebruik je wel en wat valt er af?

2. QuoVadis Nederland BV i.s.m. SkilAte, België:

AAC en EC, directe koppeling met omgevingsbediening en bedienaanpassingen. Kitty de Boer, Melanie Hofstede, Kamran Vahedi

AAC en EC, directe koppeling met omgevingsbediening en bedienaanpassingen.

Van eenvoudige koppeling van speelgoed (actie-reactie) tot integratie met wooncomfort. Is een communicatiehulpmiddel een apparaat waarmee een stem kan klinken, of biedt het meer in de woon- en werkomgeving? Combineren en vooral integreren van hulpmiddelen met het communicatiehulpmiddel stelt een gebruiker tot zoveel in staat. Grote en kleine mogelijkheden. Ze zijn er, maar je moet weten dat ze er zijn voor je ze kunt toepassen. Zie een communicatiehulpmiddel niet als een losstaand apparaat, maar als de kern van een totaaloplossing.

3. RDG Kompagne:

Pragmatische communicatie versus correcte zinsbouw

Presentator(en) nader te bepalen

Het duiden van de verschillende kant-en-klare vocabulaires op basis van hun wetenschappelijke onderbouwing.

11.30 – 11.45 u Koffie/thee

In het programma vindt u vanaf hier drie parallelsessies terug, waarbij parallelsessies 1 en 3 uit dezelfde acht onderwerpen bestaan. U kunt een keuze maken uit twee van deze onderwerpen. Op het inschrijfformulier kunt u uw top 3 keuze aangegeven. Om de sessies interactief te houden, stellen wij een maximum van 25 deelnemers per sessie (principe vol = vol). Mocht een sessie van uw eerste of tweede keuze zowel in de ochtend als in de middag reeds vol zijn, delen wij u in bij uw 3^e keuze. Voor parallelsessie 2 hoeft u op voorhand geen keuze door te geven.

11.45 – 12.45u Parallelsessies 1

1. **Weten jullie ECHT wat ik begrijp?**

Joke Geijtenbeek en Emma Vaillant

Inzage in de toepassing en afname van de C-BiLLT, een gecomputeriseerde taaltest voor het in kaart brengen van het begrip van gesproken taal bij moeilijk, niet- of nauwelijks sprekende kinderen, jongvolwassenen met (ernstige) motorische beperkingen. Uiteenzetting van een longitudinaal onderzoek naar het verloop van de taalbegripsontwikkeling van kinderen met een cerebrale parese in de leeftijd van anderhalf tot elf jaar.

Doelen van de workshop:

Kennis van de toepassing en meerwaarde van de C-BiLLT

Inzicht in verschillen in taalbegripsontwikkeling bij kinderen met cerebrale parese

Inzicht in het belang van het (zo vroeg mogelijk) in kaart brengen van de taalbegripsontwikkeling en herhaalmetingen.

Inzicht in de essentie van een prominente plek van de communicatieve ontwikkeling, naast de motorische ontwikkeling, in het revalidatieprogramma van de persoon met (ernstige) motorische beperkingen.

Inzicht in het belang van de juiste benadering/aanspreekwijze door ouders/verzorgers én professionals om de taalontwikkeling (op activiteiten- en participatieniveau) adequaat te stimuleren.

2. COCP in de klas. Iedereen doet mee!

Elise Brinkman logopedist/OC-specialist en Amanda Veenman, orthopedagoog

Voor kinderen die niet of bijna niet (kunnen) spreken, is het moeilijk om volwaardig mee te doen aan groepsactiviteiten in de klas. COCP in de klas biedt leerkrachten en andere begeleiders handvatten om alle kinderen te betrekken bij groepsactiviteiten.

In de workshop gaan we aan de hand van beeldopnames interactief aan de slag met de participatieniveaus en de tien leerkrachtstrategieën uit het COCP-programma.

Take-home-message:

Bewustwording en aanpassing van de interactiestijl aan de hand van de Checklist

“Leerkrachtstrategieën” kan het participatieniveau van alle kinderen in de groep verhogen.

3. ALOHA in de praktijk

Ans Kilkens, Hanny Weersink en Loes Theunissen

Het kant-en-klaar symboolvocabulaire ALOHA is ontwikkeld binnen de peuter- en kinderrevalidatie van de Sint Maartenskliniek en de St. Maartenschool (cluster 3-school) in Nijmegen door een team van spraak- en taalpathologen en logopedisten. De afgelopen vijftientig jaar is er in het revalidatiecentrum en op de school veel ervaring opgedaan met de inzet van Ondersteunde Communicatie (OC) bij kinderen met uiteenlopende ontwikkelingsproblemen. Er ontstond een duidelijke behoefte aan een goed opgebouwd symboolvocabulaire voor kinderen/jongeren die zijn aangewezen op een communicatiehulpmiddel met spraakuitvoer. We zijn dit symboolvocabulaire gaan ontwikkelen waarbij wetenschappelijke inzichten over (vroeg) communicatie- en taalontwikkeling en onze praktijkervaring leidend waren. Het doel was te komen tot een slimme indeling van de woordenschat waarbij het kind al zijn communicatieve boodschappen op een zo efficiënt mogelijke wijze kan uiten en er tevens ruimte is om op basis van persoonlijke wensen en behoeften het vocabulaire aan te vullen zodat de communicatie- en taalontwikkeling verder ondersteund kan worden.

Aan de hand van twee casussen willen we jullie laten zien hoe ALOHA in de praktijk werkt bij een kind dat aan het begin staat van zijn communicatieve en talige ontwikkeling en bij een kind dat al meer gevorderd is, gebruik maakt van het kernvocabulaire en bezig is om vaardigheden te ontwikkelen om geletterd te worden

4. Social Haptic Communication

Ekrem Koç (doofblinde ervaringsdeskundige en co-docent SHC) en Ria Jonkers (communicatiedeskundige doofblind en docent SHC)

Social Haptic Communication; een manier om tijdens de communicatie ontbrekende informatie over de sociale en fysieke omgeving verstrekken aan personen die niet goed kunnen horen én zien (doofblind). In deze workshop leer je met behulp van tactiele aanwijzingen op het lichaam informatie te geven over de omgeving zoals bijvoorbeeld informatie over de plaats van voorwerpen en mensen in de ruimte, over acties van deze mensen en over de sfeer van de situatie (emoties, reacties van mensen).

Take-home message:

Op het lijf geschreven: een introductie in hoe je informatie tijdens een gesprek over kunt brengen wat gewoonlijk door te luisteren en kijken wordt waargenomen.

5. Interactief voorlezen: iedereen kan het!

Hanneke van Bakel

Interactief voorlezen is een leuke en leerzame manier om initiatieven uit te lokken in de communicatie middels een boek en allerlei OC-materialen, maar waar begin je en hoe doe je dat? Aan de hand van praktische voorbeelden en achtergrondinformatie word je geïnspireerd tot het interactief maken van een boek en kun je overal het plezier van interactief voorlezen ervaren: in de klas, tijdens therapie maar zeker ook thuis op de bank. Ook het nieuwe ISAAC-NF voorleespakket 'Een huis voor Harry' komt aan bod!

Doelen van de workshop:

Interactief voorlezen is voor iedereen leuk en stimuleert de taalontwikkeling.

Interactief voorlezen is niet moeilijk; hou niet strak de lijn van het verhaal aan, maar ga in op elk initiatief

6. Interacteren, gedrag en communicatie

Kim Besselink

Communicatie draait niet alleen om de inzet van OC, maar gaat ook over de manier waarop mensen met elkaar omgaan, in interactie zijn en de manier van bejegening. Denk hierbij vooral ook aan communicatie, naast met de OC-gebruiker, met mensen in het sociale netwerk van de OC-gebruiker, ouders, therapeuten, leerkrachten, andere familieleden. De Axenroos, geënt op de Roos van Leary, is een handelingsgerichte methode om te kijken naar hoe mensen zich in communicatie gedragen. Deze sessie gaat in op het inzetten van de Axenroos in communicatie en beantwoordt vragen als: Hoe kom je tot geslaagde communicatie? Hoe beweeg je je over de Axen?

<p>7.</p>	<p>Vervolgstappen binnen het OC-traject: Modelleren, Personaliseren en Beschrijvend Leren. Willemijn Wetzels</p> <p><i>“Modelleren en kernwoorden” waren de sleutelwoorden van ISAAC-nf 2017. Het begin is gemaakt en we zoeken naar de vervolgstappen binnen het modelleerproces. Hoe zorg je voor taal-uitbreiding 2.0?</i></p> <p><i>Hoe voeg je randwoorden toe, zonder te vervallen in oude gewoontes? Vandaag kijken we met een frisse blik naar het randvocabulaire en gaan we opnieuw kijken naar het personaliseren hiervan. Verder introduceren we de methode “beschrijvend leren” om taaluitbreiding te stimuleren en personaliseren eenvoudiger te maken.</i></p>
<p>8.</p>	<p>Meertaligheid en OC Andrea Hubbers en Merel Egtberts</p> <p><i>Tijdens deze sessie kijken we met elkaar hoe je in een meertalige situatie gebruik kunt maken van ondersteunde communicatie, zoals een communicatiehulpmiddel of ondersteunende gebaren. We willen met elkaar delen hoe meertaligheid onderdeel kan uitmaken van de communicatie met de cliënt of leerling.</i></p>

12.45 – 14.15 u Lunch + informatiemarkt

14.15 – 15.15 u Parallelsessies 2

<p>a.</p>	<p>AssistiveWare : Hoe zet je Proloquo2Go of de andere AssistiveWare apps effectief in voor OC?, Barbara van 't Westende</p> <p><i>AssistiveWare biedt verschillende OC-apps: Proloquo2Go, Proloquo4Text, Pictello en Keeble. Wat personaliseer je binnen deze apps zodat zij nauw aansluiten op de wensen en behoeftes van de gebruiker? En hoe scheppen deze OC-apps de voorwaarden om het OC-traject zo effectief mogelijk te laten verlopen?</i></p>
<p>b.</p>	<p>Zo wérkt Ervaringsordening, dr. D. Timmers-Huigens</p> <p><i>Ervaringsordening is met ruim 40 jaar toepassing een van de oudste methodieken om gedrag en communicatie te begrijpen. De theorie is uniek in haar toepassing op ieder mens en iedere situatie en blijft al decennia lang verrassend en verfrissend. De vier delen van ervaringsordening en de vier vragen geven praktische handvatten met een brede wetenschappelijke basis. Hoewel er verschillende manieren zijn om kennis te maken of te verdiepen als het gaat om ervaringsordening is het zelf beleven van Dr. Timmers-Huigens een unieke ervaring.</i></p>

	<p>Doelen: <i>Deelnemers begrijpen de werking van Ervaringsordening en de vier vragen; Deelnemers zijn in staat de vier vragen te betrekken op hun eigen werksituatie, met name t.a.v. (ondersteunende) communicatie; Deelnemers zijn in staat aan de hand van Ervaringsordening de communicatie van cliënten of familieleden beter te begrijpen Deelnemers hebben een helder toetsingskader om het eigen handelen én dat van de ander beter te begrijpen en te verklaren Deelnemers ervaren aanzienlijk minder moeilijk verstaanbaar gedrag of probleemgedrag in eigen werk- of thuissituatie.</i></p>
c.	<p>RDG Kompagne: <i>Informatie zal worden toegevoegd.</i></p>
d.	<p>Koninklijke Kentalis: Zintuigverhalen, Rita Gerkema <i>Informatie zal worden toegevoegd.</i></p>
e.	<p>QuoVadis Nederland BV i.s.m. SkilAte, België: Een communicatiehulpmiddel voor meer dan communicatie alleen, Kitty de Boer, Melanie Hofstede, Kamran Vahedi</p> <p><i>Een communicatiehulpmiddel kan voor meer dan primaire communicatie gebruikt worden. Communiceren is niet alleen meer fysiek, ook online communicatie maakt een groot deel uit van de huidige samenleving. Facebook, WhatsApp, YouTube, E-mail, sms, het hoort er allemaal bij. En het kan ook allemaal! Daarnaast kan omgevingsbediening een grote toegevoegde waarde hebben voor de zelfstandigheid. Ontdek wat er allemaal mogelijk is naast communiceren alleen!</i></p> <p>Take-home message: <i>Communicatie opent de wereld. Ontdek wat mogelijk is en wat het voor de cliënt betekent.</i></p>

Inschrijving op de dag zelf.

15.15 – 15.30 u Koffie/thee

15.30 – 16.30 u Parallelsessies 3

1.	Weten jullie ECHT wat ik begrijp? <i>Joke Geijtenbeek en Emma Vaillant</i>
2.	COCP in de klas. Iedereen doet mee! <i>Elise Brinkman en Amanda Veenman</i>
3.	ALOHA in de praktijk <i>Ans Kilkens, Hanny Weersink en Loes Theunissen</i>
4.	Social Haptic Communication <i>Ekrem Koç (doofblinde ervaringsdeskundige en co-docent SHC) en Ria Jonkers (communicatiedeskundige doofblind en docent SHC)</i>
5.	Interactief voorlezen: iedereen kan het! <i>Hanneke van Bakel</i>
6.	Interacteren, gedrag en communicatie. <i>Kim Besselink</i>
7.	Vervolgstappen binnen het OC-traject: Modelleren, Personaliseren en Beschrijvend Leren <i>Willemijn Wetzels</i>
8.	Meertaligheid en OC <i>Andrea Hubbers en Merel Egtberts</i>

16.30 – 17.30 Borrel

INSCHRIJVEN VANAF NU T/M 1 OKTOBER

Onder deze [link](#) vindt u het inschrijfformulier. Werkt de link niet, ga dan naar www.tinyurl.com/isaac-nf.

Voor vragen of informatie gelieve te mailen naar info@isaac-nf.nl of penningmeester@isaac-nf.nl

KOSTEN

	Leden	Niet-leden
Ouders en gebruikers	€ 55,-	€ 90,-
Professional	€ 95,-	€135,-
Student	€ 50,-	€ 65,-

U ontvangt na inschrijving een factuur via de mail, op het door u aangegeven e-mailadres op het inschrijfformulier (let op uw spam-folder).

LET OP: uw inschrijving is pas definitief als uw betaling ontvangen is.

Accreditatie voor 8 punten is aangevraagd.

LOCATIE

Landgoed Zonheuvel

Amersfoortseweg 98

3941 EP Doorn

+31 (0)343 473500

<http://landgoedzonheuvel.nl/contact/routebeschrijving/>

ROUTEBESCHRIJVING

Met de auto of motor

Per auto vanuit Zwolle/Amersfoort vanaf knooppunt Hoevelaken (A28)

Rijdend op de A28 neemt u de afslag Maarn/Amersfoort-Zuid (afrit 5). U gaat linksaf richting Maarn (N227) en na 12 km bevindt u zich op de Amersfoortseweg. Na ongeveer twee kilometer (tegenover kilometerpaal 9.7) vindt u aan uw linkerhand het terrein van Zonheuvel.

Per auto vanuit Arnhem (A12)

Rijdend op de A12 neemt u de afslag Maarsbergen (afrit 22). Aan het einde van de afrit gaat u bij

het verkeerslicht rechtdoor waarna u rechts aanhoudt richting rotonde. Bij de rotonde rechtsaf spoorweg over en bij de verkeerslichten linksaf en doorrijden tot de verkeerslichten (ongeveer 5 km). Hier slaat u linksaf. U bevindt zich nu op de Amersfoortseweg. Na ongeveer twee kilometer (tegenover kilometerpaal 9.7) vindt u aan uw linkerhand het terrein van Zonheuvel.

Per auto vanuit Utrecht/Amsterdam/Den Haag

Bij knooppunt Oudenrijn kiest u de A12 richting Arnhem. U neemt de afslag Maarn-Doorn. U gaat rechtsaf richting Doorn. U bevindt zich nu op de Amersfoortseweg. Na ongeveer twee kilometer (tegenover kilometerpaal 9.7) vindt u aan uw linkerhand het terrein van Zonheuvel.

Per auto vanuit Den Bosch (A2) en vanuit Breda/Gorinchem (A27)

Rijdend op de A2 kiest u bij knooppunt Everdingen de A27 richting Almere-Hilversum. Bij knooppunt Lunetten neemt u de A12 richting Arnhem. U neemt de afslag Maarn-Doorn. U gaat rechtsaf richting Doorn. U bevindt zich nu op de Amersfoortseweg. Na ongeveer twee kilometer (tegenover kilometerpaal 9.7) vindt u aan uw linkerhand het terrein van Zonheuvel.

Openbaar Vervoer

Vanaf Station Driebergen-Zeist

Tussen Station Driebergen-Zeist en Zonheuvel rijden shuttlebusjes van maandag tot en met vrijdag tussen 08.00 en 10.00 uur in de ochtend en tussen 16.00 en 19.00 uur in de middag. De shuttlebusjes rijden op Groen Gas (biogas) U reserveert een plaats in de shuttlebus online via www.ikreisgroen.nl. De shuttleservice heeft een speciaal tarief van € 7,50 enkele reis en wordt verzorgd door Taxi Besseling.

Vanaf Amersfoort CS

Van maandag t/m vrijdag heeft u de mogelijkheid om lijn 82 vanaf CS Amersfoort te nemen. U kunt dan uitstappen bij de halte: Maarten Maartenshuis.

Vanaf Treinstation Maarn

Van maandag t/m vrijdag heeft u de mogelijkheid om lijn 82 te nemen. U kunt dan uitstappen bij de halte: Maarten Maartenshuis.

PARKEREN

Er zijn ruim 220 gratis parkeerplaatsen, inclusief elektrische oplaadpunten voor de elektrische auto.

Bij een aparte parkeerplaats vindt u de elektrische oplaadpaal. Er zijn twee plug-ins beschikbaar.